

26 Σεπτεμβρίου, 1996

[ΠΙΚΗΣ, Πρόεδρος]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΟΘΩΝΑΣ ΓΙΑΓΚΟΥΛΛΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 769/94 & 925/94)

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Σύσταση του Προϊσταμένου — Απόκλιση της Ε.Δ.Υ. από αυτήν — Αιτιολογία — Όροι και συνέπειες.

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Πειθαρχική καταδίκη — Επιρροή που ασκεί στις προοπτικές προαγωγής — Χρονικά περιθώρια — Περιστάσεις στην κριθείσα περίπτωση. 5

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως — Έννομο συμφέρον ειδικά για τη προβολή τους — Δεν υφίστατο στη κριθείσα περίπτωση ως προς συγκεκριμένο λόγο — Περιστάσεις. 10

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί/Προαγωγές — Προφορική εξέταση — Βαθμολογία — Η απαίτηση αιτιολόγησής της στο Άρθρο 34(10) του Ν. 1/90 — Ερμηνεία από τη νομολογία και η κριθείσα περίπτωση. 15

Οι αιτητές προσέβαλαν τη τοποθέτηση του ενδιαφερομένου μέρους στη θέση Α' Λειτουργού Πολεοδομίας.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, 20 αποφάσισε ότι:

1. Παρέχεται η εξουσία στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας να

5 αποστεί από τη σύσταση του Διευθυντή νοουμένου ότι αιτιολογεί την απόφασή της. Η αιτιολόγηση πρέπει αναμφιβόλως να συναρτάται προς το αντικείμενο της απόφασης. Στην προκειμένη περίπτωση παρέχονται οι λόγοι για την απόκλιση από τη σύσταση του Διευθυντή και αυτοί σχετίζονται άμεσα με την αξιολόγηση των στοιχείων των υποψηφίων που τείνουν να αποκαλύψουν την καταλληλότητά τους για διορισμό.

10 Εφόσον αιτιολογείται η παρέκκλιση από τη σύσταση διανοίγεται το πεδίο για την άσκηση της εξουσίας της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να προβεί στο διορισμό του καταλληλότερου, κατά την κρίση της, υποψηφίου.

15 2. Η Επιτροπή είχε τα στοιχεία της πειθαρχικής εν προκειμένω καταδίκης ενώπιόν της και αναφέρθηκε σε αυτή στην απόφασή της. Κατ' αρχή, σημειώνεται ορθά, ότι η πειθαρχική καταδίκη δεν αποτελεί κώλυμα για την προαγωγή του καταδικασθέντος μετά την παρέλευση δύο ετών από την έκδοσή της. Άρθρο 35(2)(γ) του Ν.1/90. Επίσης η Επιτροπή ορθά διαπίστωσε ότι πειθαρχική καταδίκη διαγράφεται μετά την παρέλευση δέκα χρόνων. (Άρθρο 80, Ν.1/90.) Ο αιτητής εισηγήθηκε ότι ο χρόνος για τη διαγραφή της πειθαρχικής καταδίκης συναρτάται με την ημερομηνία εκπνοής της προκήρυξης των θέσεων. Η κρίσιμη ημερομηνία για την αποτίμηση των στοιχείων των υποψηφίων είναι η ημερομηνία κατά 25 την οποία λαμβάνεται η απόφαση.

Η ημερομηνία κατά την οποία εκπνέει η περίοδος για την υποβολή υποψηφιοτήτων είναι καθοριστική μόνο για την κατοχή των προσόντων για την διεκδίκηση της θέσης

30 3. Το παράπονο εξ άλλου του δεύτερου αιτητή ότι το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της προφορικής εξέτασης των υποψηφίων και της καταγραφής των αποτελεσμάτων από τη Συμβουλευτική Επιτροπή ήταν υπέρμετρα μακρύ, έστω και εάν ήταν ορθό, δεν μπορεί να προάγει την υπόθεση του αιτητή εφόσον δεν παρείχε οποιοδήποτε έρεισμα για διορισμό στο ενδιαφερόμενο πρόσωπα ενώ ο ίδιος ήταν μεταξύ των συστηθέντων.

40 4. Ο τελευταίος λόγος ο οποίος έχει προβληθεί για την ακύρωση της απόφασης είναι ότι η απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας για την αξιολόγηση των υποψηφίων κατά την προφορική εξέταση δεν αιτιολογείται. Ο λόγος αυτός ευσταθεί ενόψει των διατάξεων του Άρθρου 34(10) του Ν.1/90, της ερμηνείας και του καθορισμού των επιπτώσεων της παράλειψης αυτής σε σειρά απο-

φάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου. (Βλέπε μεταξύ άλλων **Δημοκρατία ν. Χατζηγεωργίου, Δημοκρατία ν. Αναστασιάδου - Vantieghem**.) Η βαθμολογία των υποψηφίων αριθμητική ή λεκτική δεν αποτελεί αφ' εαυτής αιτιολόγηση αλλά το αντικείμενο της αιτιολόγησης.

5

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Δημοκρατία ν. Ανδρέου και Άλλων (1993) 3 Α.Α.Δ. 153,

10

Τριανταφυλλίδης κ.ά. ν. Δημοκρατίας (1993) 3 Α.Α.Δ. 429,

R. ν. Pericleous and Others (1984) 3 C.L.R. 577,

15

HadjiSavva ν. Republic (1982) 3 C.L.R. 76,

HadjiIoannou ν. Republic (1983) 3 C.L.R. 1041,

20

Δημοκρατία ν. Χατζηγεωργίου (1994) 3 Α.Α.Δ. 574,

Δημοκρατία κ.ά. ν. Αναστασιάδου - Vantieghem (1995) 3 Α.Α.Δ. 119.

Προσφυγές.

25

Προσφυγές εναντίον της απόφασης της ΕΔΥ να προάξει το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση Α' Λειτουργού Πολεοδομίας στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως αντί των Αιτητών.

30

Αλ. Λυκούργου για Τ. Παπαδόπουλο, για τον Αιτητή στην Υπόθεση αρ. 769/94.

Παπαχαραλάμπους και Αγγελίδης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση αρ. 925/94.

35

Α. Παπασάββας, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Γ. Τριανταφυλλίδης, για το Ενδιαφερόμενο πρόσωπο Α. Δαβερώνη.

Cur. adv. vult.

- ΠΙΚΗΣ, Π.: Οι αιτητές στις δύο συνεκδικαζόμενες προσφυγές, ο Όθων Γιαγκουλλής, (προσφυγή αρ. 769/94), και ο Στέφος Παπανικολάου, (προσφυγή αρ. 925/94), όπως και το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ο Α. Δαβερώνας, ήταν οι τρεις από τους τέσσερεις υποψηφίους μεταξύ των οποίων περιορίστηκε η εκλογή της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας για την πλήρωση της θέσης Α΄ Λειτουργού Πολεοδομίας στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.
- 5
- 10 Οι έξι από τους δώδεκα αιτητές που αποτάθηκαν για τη θέση αποκλείστηκαν από τη Συμβουλευτική Επιτροπή επειδή δεν είχαν τα απαιτούμενα προσόντα. Έβδομος υποψήφιος απεβίωσε ενώ όγδοος απέσυρε την υποψηφιότητά του.
- 15 Αφού υπέβαλε τους υποψηφίους σε προφορική εξέταση και αξιολόγησε τα στοιχεία τους η Συμβουλευτική Επιτροπή σύστησε για διορισμό όλους τους υποψηφίους εκτός από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο. Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, αποφάσισε, να περιλάβει στον τελικό κατάλογο και το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.
- 20 (Απόφαση πλειοψηφίας 17.5.94.) Ενώ εκκρεμούσε η πλήρωση της θέσης ο ένας από τους πέντε υποψηφίους απέσυρε την υποψηφιότητά του. Έτσι η τελική επιλογή περιορίστηκε μεταξύ των αιτητών, του ενδιαφερομένου προσώπου και τέταρτου υποψήφιου.
- 25 Οι τέσσερεις υποψήφιοι κλήθηκαν σε προφορική εξέταση στην παρουσία του Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, κ. Παπαδόπουλου.
- 30 Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας αξιολόγησε την απόδοση των τριών υποψηφίων που μας ενδιαφέρουν, ως ακολούθως:
Ο. Γιαγκουλλής	- Πάρα πολύ καλός
Στ. Παπανικολάου	- Πάρα πολύ καλός
Α. Δαβερώνας	- Εξαιρετος
- 35 Η αξιολόγηση του Διευθυντή η οποία τέθηκε υπόψη της Επιτροπής πριν την αποχώρηση του ήταν διάφορη.
Ο. Γιαγκουλλής	- Εξαιρετος
40 Στ. Παπανικολάου	- Πάρα πολύ καλός
Α. Δαβερώνας	- Πολύ καλός

Η αποτίμηση της απόδοσης των υποψηφίων, η βαθμολόγησή τους, δεν αιτιολογείται. Ο Διευθυντής σύστησε τον αιτητή, Ο. Για-

γκουλλή. Οι λόγοι για την υποβολή της σύστασης περιέχονται σε μακρά προφορική αναφορά του ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας. Η σύσταση θεμελιώνεται στην κρίση του Διευθυντή για την αξία, τις δυνατότητες και την προοπτική επιτυχούς εκπλήρωσης των καθηκόντων της θέσης από τους υποψηφίους. Έκρινε τις διοικητικές ικανότητες του ενδιαφερομένου προσώπου ως ουσιαστικά υποδεέστερες εκείνων του συστηθέντος. Η ικανότητα του διοικείν είναι, όπως προκύπτει από το σχέδιο υπηρεσίας και την ιεράρχηση της θέσης, στοιχείο μείζονος σημασίας για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων της θέσης. Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας δεν υιοθέτησε τη σύσταση του Διευθυντή. Η παρέκκλιση από τη σύστασή του αιτιολογείται εκτενώς. Διαπιστώνεται ότι η εκτίμηση του Διευθυντή ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο υστερεί στον παράγοντα “διευθυντική/διοικητική ικανότητα”, έρχεται σε αντίθεση με τα στοιχεία του φακέλου του όπως εμφανίζεται στις υπηρεσιακές εκθέσεις. Επισημαίνεται ότι στα δύο αμέσως προηγούμενα χρόνια το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είχε αξιολογηθεί ως “εξαιρετος” στον τομέα της “διευθυντικής και διοικητικής ικανότητας” και παράλληλα ότι ο ένας από τους αξιολογούντες λειτουργούς του ενδιαφερομένου προσώπου ήταν ο ίδιος ο Διευθυντής ο κ. Παπαδόπουλος. Ερωτήθηκε για το ζήτημα αυτό ο Διευθυντής από την Επιτροπή. Απάντησε, “μα ξέρετε πως γίνονται οι εκθέσεις”, υπονοώντας την ύπαρξη κλίματος ισοπέδωσης στην αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων. Η εξήγηση αυτή δεν μειώνει τη σημασία της αξιολόγησης ως στοιχείο κρίσης ούτε αμβλύνει τη διάσταση μεταξύ της αξιολόγησης του Διευθυντή ενώπιον της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας αφενός και της υπηρεσίας του ενδιαφερομένου προσώπου αφετέρου. Αν η εξήγηση που έδωσε ο Διευθυντής αντανακλά την πραγματικότητα σε οποιοδήποτε βαθμό, το θέμα πρέπει να απασχολήσει τις αρχές. Η αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων προάγει τον σκοπό για τον οποίο η εξουσία παρέχεται μόνο όταν αυτή αντανακλά την πραγματική κρίση των αξιολογούντων. Στην προετοιμασία των εκθέσεων δεν πρέπει να υπεισέρχεται ούτε ο συναισθηματισμός ούτε η διαδικασία να μετατρέπεται σε εγχείρημα διπλωματίας.

Άλλος βασικός λόγος για την απόκλιση αφενός από τη σύσταση του διευθυντή και την επιλογή του ενδιαφερομένου προσώπου αφετέρου έγκειται στη σημασία του παράγοντα “αρχαιότητα” στον οποίο δεν αποδόθηκε, όπως προκύπτει από το πρακτικό της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, η πρέπουσα βαρύτητα. Διαπιστώνεται ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είχε ουσιαστική υπεροχή σε αρχαιότητα έναντι του συστηθέντα από το διευθυντή, Ο. Γιαγκουλλή.

Τρίτος λόγος αφορά τη διάφορη εκτίμηση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας από εκείνη του Διευθυντή ως προς την πείρα του ενδιαφερομένου προσώπου και του συστηθέντα, όπως αυτή αποκαλύπτεται στα υπηρεσιακά τους στοιχεία. Παρέχεται η εξουσία στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας να αποστεί από τη σύσταση του Διευθυντή νοουμένου ότι αιτιολογεί την απόφασή της. Η αιτιολόγηση πρέπει αναμφιβόλως να συναρτάται προς το αντικείμενο της απόφασης. Στην προκείμενη περίπτωση παρέχονται οι λόγοι για την απόκλιση από τη σύσταση του Διευθυντή και αυτοί σχετίζονται άμεσα με την αξιολόγηση των στοιχείων των υποψηφίων που τείνουν να αποκαλύψουν την καταλληλότητά τους για διορισμό.

Εφόσον αιτιολογείται η παρέκκλιση από τη σύσταση διανοίγεται το πεδίο για την άσκηση της εξουσίας της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να προβεί στο διορισμό του καταλληλότερου, κατά την κρίση της, υποψηφίου.

Απομένει να αποφασιστεί κατά πόσο η απόφαση πάσχει για οποιοδήποτε άλλο λόγο. Ο αιτητής Γιαγκουλλής υποστήριξε ότι η απόφαση είναι τρωτή γιατί παραγνωρίστηκε η πειθαρχική καταδίκη του ενδιαφερομένου προσώπου το 1983 για την οποίαν του επιβλήθηκε χρηματική ποινή ίση με τους μισθούς δύο μηνών. Η καταδίκη αυτή συνιστά κατά τον αιτητή γεγονός ασυμβίβαστο με την ακεραιότητα χαρακτήρα, ένα από τα απαιτούμενα προσόντα. Η Επιτροπή είχε τα στοιχεία της καταδίκης ενώπιόν της και αναφέρθηκε σε αυτή στην απόφασή της. Κατ' αρχή, σημειώνεται ορθά όπως κρίνω, ότι η πειθαρχική καταδίκη δεν αποτελεί κώλυμα για την προαγωγή του καταδικασθέντος μετά την παρέλευση δύο ετών από την έκδοσή της. Άρθρο 35(2)(γ) του Ν.1/90. Επίσης η Επιτροπή ορθά διαπίστωσε ότι πειθαρχική καταδίκη διαγράφεται μετά την παρέλευση δέκα χρόνων. (Άρθρο 80, Ν.1/90.) Ο αιτητής εισηγήθηκε ότι ο χρόνος για τη διαγραφή της πειθαρχικής καταδίκης συναρτάται με την ημερομηνία εκπνοής της προκήρυξης των θέσεων. Διαφωνώ, η κρίσιμη ημερομηνία για την αποτίμηση των στοιχείων των υποψηφίων είναι η ημερομηνία κατά την οποία λαμβάνεται η απόφαση. (Βλέπε μεταξύ άλλων *Δημοκρατία v. Ανδρέου & Άλλων* (1993) 3 Α.Α.Δ. 153. *Τριανταφυλλίδης κ.ά. v. Δημοκρατίας* (1993) 3 Α.Α.Δ. 429.)

Η ημερομηνία κατά την οποία εκπνέει η περίοδος για την υποβολή υποψηφιοτήτων είναι καθοριστική μόνο για την κατοχή των προσόντων για την διεκδίκηση της θέσης. (Βλέπε επίσης *R. v. Pericleous and Others* (1984) 3 C.L.R. 577.)

Στην προκείμενη περίπτωση ορθά κρίθηκε ότι η προηγούμενη καταδικη του αιτητή έπρεπε να αγνοηθεί. Εν πάση περιπτώσει λόγω της παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία της καταδίκης μικρή μόνο σημασία θα μπορούσε να αποδοθεί σε αυτό τον παράγοντα, όπως ορθά επεσήμανε η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. 5

Οι αιτητές υποστήριξαν ότι υπερείχαν καταδήλως του ενδιαφερομένου προσώπου. Ο ισχυρισμός αυτός στερείται ερείσματος ενόψει των αρχών που διέπουν τον προσδιορισμό έκδηλης υπεροχής. (Βλέπε μεταξύ άλλων *HadjiSavva v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 76. *HadjiIoannou v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1041.) Το παράπονο εξ άλλου του αιτητή Παπανικολάου ότι το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της προφορικής εξέτασης των υποψηφίων και της καταγραφής των αποτελεσμάτων από τη Συμβουλευτική Επιτροπή ήταν υπέρμετρα μακρύ, έστω και εάν ήταν ορθό, πράγμα για το οποίο δεν αποφασίζουμε, δεν μπορεί να προάγει την υπόθεση του αιτητή εφόσον δεν παρείχε οποιοδήποτε έρεισμα για διορισμό στο ενδιαφερόμενο πρόσωπα ενώ ο ίδιος ήταν μεταξύ των συστηθέντων. 10
15
20

Ο τελευταίος λόγος ο οποίος έχει προβληθεί για την ακύρωση της απόφασης είναι ότι η απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας για την αξιολόγηση των υποψηφίων κατά την προφορική εξέταση δεν αιτιολογείται. Ο λόγος αυτός ευσταθεί ενόψει των διατάξεων του Άρθρου 34(10) του Ν.1/90, της ερμηνείας και του καθορισμού των επιπτώσεων της παράλειψης αυτής σε σειρά αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου. (Βλέπε μεταξύ άλλων *Δημοκρατία v. Χατζηγεωργίου* (1994) 3 Α.Α.Δ. 574. *Δημοκρατία v. Αναστασιάδου - Vantieghem* (1995) 3 Α.Α.Δ. 119.) Η βαθμολογία των υποψηφίων αριθμητική ή λεκτική δεν αποτελεί αφ' εαυτής αιτιολόγηση αλλά το αντικείμενο της αιτιολόγησης. 25
30

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν με έξοδα. Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται στην ολότητά της βάσει του Άρθρου 146.4(β) του Συντάγματος. 35

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται με έξοδα.